

τῶν γονέων του ἐν τῷ κήπῳ των, καὶ ἔπαιζε μὲ ἐλαστικὴν σφαῖραν, ἣν ἐκράτει δεδεμένην διὰ κλωστής.

— Μαμά, ἂν τ' ἀφήσω τὸ μπαλόνι μου ποῦ θὰ πάγῃ;

— Ψηλά.

— Ποῦ ψηλά;

— Εἰς τὸν οὐρανόν.

Τὸ παιδίον ἀπεμακρύνθη σκεπτικόν. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς ἐπέστρεψε κατευχαριστημένον, ἀλλὰ ἄνευ τῆς ἐλαστικῆς σφαίρας.

— Τί τὸ ἔκαμες τὸ μπαλόνι σου; τὸ ἤρωτησεν ἡ μήτηρ του.

— Τάφηκα νὰ πάγῃ ἔς τὸν οὐρανόν, γιὰ νὰ παίξῃ μ' αὐτὸ ἡ Ἑλένη μας...

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὁ ἀνὴρ μόνον εἶνε δυνατόν νὰ μὴ ἐννοήσῃ τὸν ἔρωτα ὃν γυνὴ τις αἰσθάνεται πρὸς αὐτόν· ἡ γυνὴ οὐδέποτε.

Συχνότατα, ὅπως προφυλάξωμεν καὶ διατηρήσωμεν τῆς ζωῆς τὸ ρεῦμα, ἀνεγείρομεν ἐπὶ τῶν ὀχθῶν αὐτοῦ μεγάλα οἰκοδομήματα· ἀλλὰ πρὶν ἢ τὰ ἀποτελειώσωμεν, τὸ ρεῦμα στεριεύει καὶ ξηραίνεται.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη ἐν Ἑλλάδι. — Ἐκ τινος ἐν τῇ «Κλειῷ» δημοσιευθείσης ἀξιολόγου διατριβῆς τοῦ κ. Σάθα περὶ τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης ἐν Ἑλλάδι ἀποσπῶμεν τὰ ἐπόμενα·

Ἐκεῖ ὅπου νῦν ἀνθοῦσιν ἡ Σύρος καὶ ὁ Πειραιεὺς ἡγείροντο πρὸ τοῦ 1821 δύο ἄθλια καλῦσαι Τοῦρκων τελωνειοφυλάκων ἐν μέσῳ ἑλῶν βρουλοσκεπῶν τὴν θέσιν τῶν Πατρῶν, τῆς Ἀταλάντης, τῆς Λαμίας καὶ ἄλλων πόλεων κατεῖχον ἐλεσινὰ τουρκοχώρια. Ὁ Πύργος ἦν ἀληθὲς πύργος, ἦτοι σκοπιὰ τοῦ φύλακος τοῦ παρακειμένου ἰχθυοτροφείου. Αἱ πεδιάδες τῆς Ἠλείας καὶ τῆς Γαστούνης ἀνῆκον εἰς τὸν παλαιὸν τιμαριωτικὸν οἶκον τῶν Τοῦρκων Κοτομαναίων, οἵτινες ἔζων δανειζόμενοι ἀπὸ τῶν Ζακυνθίων πρὸς 60 καὶ 70 τὰ ἑκατὸν, πληρωτέα ἐν ἐκάστῃ ἐσοδίᾳ σταφίδος.

Ὅλῃς τῆς Ἑλλάδος τὰ εἰσοδήματα μόλις ἐξήρκουν εἰς διατροφὴν τῶν ἡραιωμένων αὐτῆς κατοίκων, ὧν ὁ εὐτυχέστερος ἔζη πενιχρότερον τοῦ δυστυχέστερου χωρικοῦ τοῦ σημερινοῦ βασιλείου. Ἡ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐπιπράττησις τῶν νηστευσίμων ἡμερῶν δὲν ὠφέλιτο εἰς μόνην θρησκευτικὴν πρόληψιν, ἀλλ' ἦν ἀποτέλεσμα κα-

θαρὰς ἀνάγκης· ἅπαντες γινώσκουσι τὴν δημοτικὴν παροιμίαν «νηστεύει ὁ δούλος τοῦ θεοῦ, διότι δὲν ἔχει τί νὰ φάγῃ». Τὸ ἐκλεκτότερον ἔδωγμα τῶν τότε ἀνθρώπων ἦν ὁ παστός βακκαλός· τὸ βούτυρον ἐθεωρεῖτο ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἱατρικὸν φάρμακον, τὸ δ' ἔλαιον ἦν τὸ συνηθέστατον ἄρτυμα πάντος φαγητοῦ. Ἡ κατὰ χροσὶς τῶν παστῶν καὶ τοῦ ἐλαίου ἦν μόνη ἀφορμὴ τῶν βδελυρῶν ἐκείνων νόσων, αἵτινες ἄλλοτε κατέτρυχον τὸν ἐλληνικὸν λαόν, καὶ τῶν ὁποίων ἀπηλλάγη οὗτος διὰ τῆς σημερινῆς ὑγιεινέστερας αὐτοῦ διαίτης.

Ὁ καφὲς ἐθεωρεῖτο ἀντικείμενον ὑφίστης πολυτελείας, ἐπομένως τοσοῦτον περιττὸς, ὥστε ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἐκθέσει τοῦ γαλλικοῦ ἐμπορίου πρὸ τοῦ 1831 σημειοῦται καὶ ἡ Ἑλλὰς λαμβάνουσα ἐκ τῶν λιμένων τῆς Γαλλίας 394 κιλόγραμμα καφὲ κατ' ἔτος. Καὶ ὅμως ἡ αὐτὴ Ἑλλὰς ἐν τῇ στατιστικῇ τοῦ αὐτοῦ γαλλικοῦ ὑπουργείου σημειοῦται ἐν ἔτει 1878 ἐξάγουσα ἐκ τῆς αὐτῆς χώρας 787,569 κιλόγραμμα τοῦ αὐτοῦ προϊόντος. Τὰ εὐρωπαϊκὰ μεταξωτὰ, μάλλινα καὶ βαμβάκερὰ ὑφάσματα μόνον οἱ Τοῦρκοι ἡγόραζον ἐν τῇ αὐτῇ στατιστικῇ σημειοῦται καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐξάγουσα ἐκ Γαλλίας μέχρι τοῦ 1831 ἀσπρόρουχα βάρους 929 κιλογράμμων, ἐνδύματα μάλλινα 1256 κιλογράμμων καὶ βαμβάκερὰ 1363 κιλογράμμων. Ἡ ἀξία ὅλων τῶν ἄλλων εἰσερχομένων εἰς Ἑλλάδα ἀντικειμένων τῆς γαλλικῆς πολυτελείας ἀναβαίνει εἰς φράγκα 2050 κατ' ἔτος.

Ὁ θέλων ἵνα κρίνῃ περὶ τῆς μετὰ τὸ 1831 προσόδου ἃς ρίψῃ ἀπλοῦν βλέμμα εἰς τὰ στοργγύλα ἐκεῖνα ἑκατομμύρια τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Μανσὺλα σημειούμενα ἐν τῇ κινήσει τοῦ ἐλληνικοῦ ἐμπορίου καὶ διὰ τῶν εὐγλώττων τούτων ῥητόρων θέλει πεισθῇ ὅτι μόνη ἡ ἡμετέρα χώρα ἐξάγει ἐκ Γαλλίας ἐμπορεύματα, ὧν ἡ ἀξία ὑπερβαίνει κατὰ πολὺ τὸ ποσὸν τὸ ὅποιον πρὸ τοῦ 1831 ὁλόκληρος ἡ Εὐρωπαϊκὴ καὶ Ἀσιατικὴ Τουρκία συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐν Ἀφρικῇ μουσουλμανικῶν κρατῶν συνεισέφερον εἰς τὸ γαλλικὸν ἐμπόριον.

Ἀλλ' ὁ εὐγλωττότερος ῥήτωρ τῆς ὕλικς εὐημερίας καὶ τῆς ἀληθοῦς ἐξημερώσεως τοῦ ἡμετέρου ἔθνους εἶνε ἡ διάδοσις καὶ ἀνάπτυξις τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης. Μέχρι τοῦ 1821 ὁ ἱατρός ἦν χρῆμα τοσοῦτον σπάνιον ὥστε καὶ διὰ χιλίων λύχνων τοῦ Διογένοους μάτην θ' ἀνέζητεῖτο ἐν ὅλῃ τῇ Ἑλλάδι τὸ φιλόανθρωπον καὶ ἐκπολιτιστικὸν ὄν, ὅπερ ὁ Ἰπποκράτης δικαίως ἀπεκάλεσε «φιλόσοφον ἰσόθεον». Ἐν ταῖς στυγεροῖς ἐκείναις χρόναις εὐτυχὲς ἡ πόλις ἡ φιλοξενούσα καὶ ἕνα τῶν ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς ἱατρικῆς περιγραφομένων ἀλητῶν «τῶν τέχνην ἐχόντων αἰσχροποιεῖν τὰς τέχνας». Ὁ ἐπιστημονικὸς θησαυρὸς τῶν πρωτευουσῶν τῶν πασ-